NÁRODO HOSPODÁŘSKÁ FAKULTA VŠE V PRAZE

Národohospodářská fakulta Vysoké školy ekonomické v Praze, nám. Winstona Churchilla 4, 130 67 Praha 3
tel.: +420 224 095 521, fax: +420 224 221 718, URL: http://nf.vse.cz

OPATŘENÍ DĚKANA NÁRODOHOSPODÁŘSKÉ FAKULTY VYSOKÉ ŠKOLY V PRAZE Č.01/2022 K PSANÍ BAKALÁŘSKÝCH A DIPLOMOVÝCH PRACÍ NA NF VŠE V PRAZE

Metodické pokyny pro psaní bakalářských a diplomových prací na Národohospodářské fakultě Vysoké školy ekonomické v Praze

Obsah

Úvod 3
1 Výběr tématu 3
2 Zpracování „Zadání práce“ a základního okruhu použitých literárních zdrojů 4
3 Zdroje informací 6
4 Formální náležitosti práce 6
4.1 Formální členění práce: 7
4.2 Formátování práce 13
4.3 Odkazy při citování, resp. parafrázování a uvádění literatury v závěrečném seznamu. 14

Úvod

Cílem těchto Metodických pokynů je poskytnout ucelený návod na zpracování kvalifikačních prací, tj. prací bakalářských (dále BP) a diplomových (dále DP), který precizuje známá pravidla, jež si studenti měli osvojit při studiu kursu **55F112 Psaní a obhajoba odborné práce**.

Postupy při psaní BP a DP a jejich struktury se v zásadě neliší.

Rozdíl spočívá jen:

1. v požadovaném minimálním rozsahu práce u BP **45 normostran**, u DP **65 normostran** textu včetně Úvodu a Závěru, bez Abstraktu, seznamu literatury a příloh (normostrana představuje 1800 úhozů včetně mezer na jednu stránku) a

2. v zaměření a vlastním autorově přínosu.

V BP se **může** autor zaměřit na konkrétnější téma a má prokazovat schopnost autora orientovat se v dané problematice s připuštěním větší míry **kompilace** odborných textů a menšího stupně autorem přidané hodnoty.

V DP by autor měl zpracovat **vlastní řešení problému** či **vlastní způsob pojetí** daného konkrétnějšího nebo i obecnějšího tématu.

Jednotlivé BP či DP se dle zaměření jednotlivých studijních programů mohou odlišovat metodologickými či filosofickými přístupy k řešení problémů, aby co nejvíce odpovídaly specifickým rysům výzkumu v těchto programech.

Práce může být psána v českém, slovenském a anglickém jazyce.

1 Výběr tématu

Jednotlivé bakalářské a diplomové semináře, resp. obsahové náplně vedení kvalifikačních prací se odlišují okruhem zpracovávaných témat. Každý vedoucí práce je odborně zaměřen na určité segmenty ekonomie (ekonomické teorie, hospodářské či sociální politiky, ekonomických dějin, ekonomie životního prostředí apod.); proto vypisuje okruhy témat, v nichž je možné bakalářské a diplomové práce zpracovávat pod jeho vedením. Seznam témat lze najít v InSIS, příp. na webových stránkách katedry. Student si zvolí téma, které by mu mělo být určitým způsobem blízké. **Toto obecné téma může dále specifikovat a upřesnit. V konečném důsledku je odpovědný za správně zvolené téma práce sám student.**

Definitivní název BP či DP musí být schválen vedoucím katedry a garantem studijního programu, a proto jej student konzultuje s vedoucím práce, který finálně garantuje věcnou správnost a vhodnost tématu před podáním ke schválení.

Doporučení pro studenty

Studentům se doporučuje, aby v rámci systematického přístupu k vypracování kvalifikační práce zahájili přípravy (např. literární rešerše) ještě v semestru před zapsáním samotného bakalářského či diplomového semináře nebo před semestrem, v jehož průběhu je zamýšleno koncipování a obhajoba kvalifikační práce. Jako nanejvýš vhodné se jeví vybrat si téma či témata, která studenta zajímají, a oslovit případného vedoucího práce, využít jeho konzultačních hodin a diskutovat možnost vedení práce a výběr tématu. Pedagog může studenta usměrnit ve volbě tématu a v zaměření výzkumu, a také mu např. doporučit vhodnou literaturu k nastudování. Tento koncepční přístup umožní získat studentovi více času na realizaci literární rešerše a přípravy datových podkladů.

2 Zpracování „Zadání práce“ a základního okruhu použitých literárních zdrojů

Zadání práce je stručnou charakteristikou práce v českém, slovenském nebo anglickém jazyce (**není to totéž, co „Abstrakt“, který je formulován v čase přítomném a obsahuje hlavní závěry práce**). Zadání bakalářské práce se zpracovává v součinnosti s vedoucím práce; pokud příslušná katedra vypisuje bakalářský seminář, probíhá toto zpracování v jeho prvních týdnech. Zadání diplomové práce je součástí projektu diplomové práce a zpracovává se v součinnosti vedoucím diplomové práce, a to buď v rámci kurzu či individuálních konzultací. Zadání bakalářské i diplomové práce má následující strukturu:

1. Cíl práce

Cíl práce je stručný, měl by obsahovat základní vymezení problematiky, kterou se bude autor v práci zabývat: **co** bude autor zkoumat, v **jaké zemi či zemích**, příp. regionu či městech (jinými slovy, v jakém ekonomickém prostoru) a **v jakých letech** (nejlépe výzkum provádět do aktuálního časového období).

2. Význam, aktuálnost nebo očekávaný přínos zvoleného tématu

V této části autor práce charakterizuje význam, aktuálnost nebo očekávaný přínos zvoleného tématu s tím, že každé zvolené téma by mělo mít buď určitý význam anebo určitý stupeň aktuálnosti pro danou oblast, předmět či obor, na který je práce zaměřena, resp. očekávaný přínos v řešené problematice nebo i přínos pro autora samotného. Autor nemá pouze obecně konstatovat, že jím zvolené téma je mimořádně významné či aktuální pro daný obor či současný vývoj národního hospodářství či ekonomiky určitého státu, ale musí **specifikovat podstatné souvislosti**, v nichž se ukazuje relevantnost a přínosnost práce ve vztahu k období, kdy se na ní pracuje.

3. Charakteristiku teoretické části práce

Je stručným popisem **výchozích teorií** (ekonomických koncepcí), aplikovaných metod a jejich vývoje vztahujících se ke zvolenému tématu práce, charakteristik použitých ekonomických modelů apod.

4. Charakteristiku praktické části práce

V této části zadání autor představí strukturu a obsah praktické části práce. Co a s využitím jakých metod bude zkoumat, jaká data k tomuto budou využita či s jakou konkrétní teorií budou výsledky komparovány.

Připouští se, aby se DP a případně i BP zaměřovala čistě na oblast ryze teoretické problematiky, např. na srovnávací analýzy či syntézy stávajících teoretických přístupů, resp. na jejich imanentní kritiku. Návrh na ryze teoretické zaměření kvalifikační práce musí být předem projednán prostřednictvím potenciálního vedoucího BP či DP s vedoucím příslušné katedry.

Rozsah zadání má 20-30 řádků. **Součástí zadání je v případě BP minimálně 8 základních odborných zdrojů,** z nichž bude autor čerpat zejména v teoretické části práce. **V případě DP se uvádí 10 základních odborných zdrojů**. Předpokládá se, že tento okruh odborných zdrojů se v průběhu zkoumání značně rozšíří. V případě BP je vhodné do základní literatury zařadit alespoň jednu zahraniční publikaci. V případě DP je vhodné do základní literatury navrženého zadání zakomponovat relevantní odborné články z periodik evidovaných na Web of Science.

Zadání vkládá do InSIS vedoucí práce, který případně může editací zadání pověřit samotného studenta. Zadání v InSIS následně **schvalují čtyři osoby, a to student, vedoucí práce, vedoucí katedry a garant studijního programu.**

Zadání s elektronickými podpisy všech čtyř uvedených osob je součástí vytištěné zkompletované práce.

Termíny a proces schválení zadání bakalářských a diplomových prací mohou jednotlivé katedry upřesňovat, a proto je nutné sledovat příslušné informace na webových stránkách kateder.

3 Zdroje informací

Při výběru tématu kvalifikační práce by měl autor nalézt zdroje, které by se daly v práci využít a rozšířily by autorovi znalosti v dané problematice.

Zdroje informací musí být **tematicky relevantní**, pocházet z **českých a zahraničních monografií či odborných článků ve vědeckých časopisech**, ať už v listinné i elektronické podobě. Vždy by se mělo jednat o **primární zdroj**; odkazovat na zdroj sekundární lze jen v případě, když není možné dohledat zdroj primární. Doporučuje se průběžné prověřování převzatých textů elektronickými detekčními systémy pro odhalování plagiátů. Jako zdroj informací se neuznávají texty, např. ze serveru Wikipedia. Stejně tak by student neměl vycházet z učebnic, které jsou základní literaturou v povinných předmětech. **Student si před výběrem tématu a koncipováním zadání musí zjistit, zda jsou data, na jejíchž základě chce provést výzkum a empirickou analýzu, dostupná.**

Při práci se zdroji informací jde zejména o rešerše, tzn. o vyhledávání informací o určité problematice a o jejich systematické uspořádání dle zvolených hledisek včetně uvedení bibliografických odkazů na zdroje.

4 Formální náležitosti práce

Při práci se získanými informacemi provádí autor BP či DP jejich kritickou analýzu, komparaci, kompilaci; z metodologického hlediska může přitom používat tradiční empirické přístupy či experimenty. V rámci tzv. racionálních metod aplikuje analýzu (klasifikační, vztahovou, kauzální, systémovou, odvětvovou, regresní), syntézu, indukci, dedukci, abdukci, analogii, modelování, abstrakci, matematické či statistické metody (viz předmět 55F112 Psaní a obhajoba odborné práce, část Metodologie vědy).

Texty k metodologii vědy v elektronické podobě mohou autoři BP a DP najít na webové adrese https://kfil.vse.cz/homepage/studium/materialy-k-predmetum/).

BP a DP jsou psány výlučně **vědeckým stylem spisovného jazyka**. Prvky hovorového jazyka nebo módní či hovorové fráze pocházející z médií jsou nepřípustné. Předpokládá se důsledné dodržování gramatických pravidel. Doporučuje se, aby autoři BP a DP nespoléhali na automatické opravy textu v textových editorech. Své práce by měli podrobit několika následným kontrolám prováděným nejlépe na jejich předběžných výtiscích (zejména co se týče pravopisu a interpunkce). Doporučuje se, aby práce před svým odevzdáním prošla definitivní gramatickou korekturou.

4.1 Formální členění práce:

1. Titulní strana
2. Čestné prohlášení
3. Poděkování
4. Podepsané zadání práce
5. Abstrakt česky i anglicky, klíčová slova a JEL klasifikace (vše na stejné stránce)
6. Obsah
7. Vlastní text práce
8. Případný seznam použitých zkratek
9. Seznam tabulek a grafů
10. Seznam literatury a dalších pramenů
11. Přílohy

Titulní list a čestné prohlášení

Formuláře pro titulní list a čestné prohlášení v bakalářské/diplomové práci lze stáhnout z internetových stránek https://nf.vse.cz/homepage/studenti/studium-2/uzitecne-informace-ke-studiu/ v části Závěrečné práce.

Poděkování

Přestože to žádná norma explicitně nevymezuje, je běžně užívanou praxí poděkovat vedoucímu práce způsobem, jenž odpovídá dle názoru autora rozsahu pomoci, které se mu od něj dostalo. Rovněž je slušné poděkovat ostatním osobám, které měly jakýkoliv podíl na úspěšném zpracování dotyčné akademické práce, popř. institucím, které poskytly potřebnou součinnost autorovi při získávání nezbytných podkladů.

Abstrakt

Abstrakt **musí obsahovat hlavní závěry práce**, musí charakterizovat přidanou hodnotu vytvořenou autorem, popř. originalitu jeho výsledků; jednoduše řečeno, měl by uvádět, co přináší práce nového a jak obohacuje dosavadní poznání zvolené problematiky.

Součástí abstraktu musí být JEL klasifikace, která je mezinárodní standardizovanou předmětovou klasifikací ekonomických prací. Seznam kódů je uveden na adrese http://econlit.org/subject_descriptors.html. Podle tématu práce se vyberou 2 až 4 kódy, které se uvádějí ve tvaru např. H53, B37 apod.

Abstrakt musí obsahovat minimálně 5 až 10 klíčových slov, tj. nejdůležitějších pojmů vystihujících danou kvalifikační práci, a v práci má být uveden v českém i anglickém jazyce. Vzhledem k tomu, že „Abstrakt" se zpracovává až poté, co je výzkumní činnost již dovršena a zkompletována, musí být na rozdíl od „Zadání práce" formulován **v čase přítomném**.

Obsah

Součástí obsahu je **název každé kapitoly i subkapitoly, který meritorně vystihuje její obsah**. Čtenáři práce musí být po přečtení názvu kapitoly jasné, jaký text autor názvem kapitoly deklaruje.

Úvod

Úvod BP či DP je rozčleněn zpravidla do čtyř částí.

První část „Úvodu" je zaměřena na uvedení do řešené problematiky, zejména z hlediska významu a aktuálnosti zvoleného tématu (popř. proč si autor tuto problematiku zvolil a co očekává od zpracování této práce, jakých výsledků chce dosáhnout, jaké přínosy bude práce mít atd.).

Úvod práce se nejčastěji formuluje až po vypracování hlavní části textu a píše se v přítomném čase. Pro vědecký styl práce je charakteristický **neosobní způsob vyjadřování**, např. „... *v kapitole Nezaměstnanost je charakterizována nezaměstnanost, její dělení a vybrané způsoby jejího měření...*". V případě, že se student pokusí rozvíjet vlastní způsob řešení dané problematiky se značnou přidanou hodnotou, je žádoucí také užití 1. osoby jednotného čísla; tzv. autorský plurál není pro BP a DP vhodný a nedoporučuje se.

Druhou částí „Úvodu" by měl být stručný popis teoretické části práce bez jakéhokoli hlubšího řešení problematiky.

Třetí část „Úvodu“ by měla charakterizovat strukturu a důvody, proč je struktura práce zvolená právě tímto způsobem.

V poslední části „Úvodu“ musí být specifikován zkoumaný problém a definován cíl práce. V rámci cíle práce mohou, ale nutně nemusejí být formulovány hypotézy (resp. výzkumné otázky), které by měly být zodpovězeny v kapitole „Závěr“.

Doporučení pro studenty

V průběhu zpracovávání samotné práce by měl být „cíl práce“ pro studenty vždy jakýmsi kontrolním „zrcadlem“, v němž se ukazuje, zda obsah jednotlivých kapitol je v souladu s daným tématem a stanoveným cílem práce; jinak řečeno, zda každá myšlenka či kapitola vede k naplnění vytyčeného cíle, a zda práce neobsahuje zbytečný text, jenž nikterak nesouvisí s jejím zaměřením.

V úvodu práce se meritorně neřeší zvolené téma. Častou chybou bývá, že autoři již v úvodu projevují tendenci vyslovovat některé závěry. Naopak je vhodné již v úvodu odkazovat na některé hlavní zdroje nebo i citovat klíčové myšlenky.

Metodologie a metody

Po úvodu následuje kapitola, která se věnuje metodologii a jednotlivým metodám, jež jsou aplikovány při výzkumu a zpracování BP a DP (k metodám viz Synek, M.-Sedláčková, H.-Vávrová, H.: Jak psát diplomové a jiné písemné práce, VŠE v Praze, Fakulta podnikohospodářská, 2002, https://kp.vse.cz/wp-content/uploads/Jak-psat-diplomove-bakalarske-prace.pdf; výňatek z této publikace je uveden níže). V kapitole jsou také uvedeny databáze, se kterými bude autor pracovat či další zdroje dat, případně argumentace konkrétní volby datových podkladů. Rozsah této kapitoly by měl být cca 2 strany.

Metody řešení problému a vědecké práce (Synek, 2002, str. 18-23):

Metodou

rozumíme promyšlený, objektivně správný způsob (postup, prostředek) nebo soustavu způsobů (postupů, prostředků), které umožňují nalezení nebo objasnění vědeckých poznatků a zákonitostí, umožňujících poznat daný objekt.

Metodika

je konkrétně stanovený způsob řešení určitého opakujícího se problému (např. metodika hodnocení efektivnosti investic).

Metodologie

je věda o metodách, které lze v jednotlivých vědách používat

Vybrané metody:

- **Pozorování** - základem jakékoliv výzkumné metody je pozorování. Je to cílevědomé, plánovité a systematické sledování určitých skutečností.

- **Srovnávání** - při srovnávání zjišťujeme shodné či rozdílné stránky u dvou či více různých předmětů, jevů či úkazů. Srovnávat můžeme téhož ukazatele (tytéž ukazatele) v statistických souborech, které se liší

a) věcně (skupiny zaměstnanců - dělníci, technici, hospodářští pracovníci),
b) prostorově (soubor obyvatelstva ČR, SR, SRN),
c) časově (vývoj podniku v letech 1989 - 1996 atd.).

- **Analogie**

Metoda analogie se opírá o metodu srovnávání. Představuje myšlenkový postup, při němž na základě zjištění shody některých znaků dvou či více různých předmětů nebo jevů usuzujeme na přibližnou shodu i u některých dalších znaků těchto předmětů či jevů.

- **Analýza a syntéza** (*analýza = rozkládání*)

Analýza je myšlenkové rozložení zkoumaného předmětu, jevu nebo situace (dále jen jevu) na jednotlivé části, které se stávají předmětem dalšího zkoumání. Hlubší poznání dílčích částí umožní lépe poznat jev jako celek. Při zpracování poznatků a faktů získaných výzkumem je možno použít různých analytických metod:

a) klasifikační analýzy,
b) vztahové analýzy,
c) kauzální analýzy,
d) systémové analýzy.

- **Abstrakce** - obecně abstrakce značí oprošťování od jednotlivého (zvláštního, konkrétního).

- **Indukce a dedukce** - indukce je postup od zvláštního k obecnému; dedukce je postup od obecného ke zvláštnímu.

- **Matematické a statistické metody**

Teoretická část

V teoretické části jsou zpracována teoretická východiska pro další kapitoly práce. Teoretická část obsahuje definice ekonomických kategorií, vysvětluje ekonomické teorie aplikované na dané téma a měla by především u diplomových prací obsahovat autorův vlastní komentář k využitelnosti těchto teoretických závěrů pro jím zpracované téma. Základem pro psaní teoretické části je ucelené prostudování relevantní literatury. Literární rešerše je nezbytná pro nastudování klíčových teorií a získání poznatků vztahujících se k vybrané oblasti ekonomického výzkumu.

Studenti při psaní prací vychází z tzv. primárních zdrojů informací. Za nedostatečné se považuje, když student vychází pouze z učebnic. Měl by jít nad rámec učebnic, které jsou často kompiláty mnoha teorií od různých autorů. Student by měl vyhledat přímo konkrétní článek či studii od vybraného autora specializujícího se na vybranou oblast. Článek, ve kterém jeho autor korektně cituje jiné zdroje informací, může studenta nasměrovat k další relevantní literatuře.

Teoretická část práce založená na literární rešerši se skládá převážně z textů volně převzatých (parafrázovaných). Do textu mohou být zařazeny také doslovné citace (známá definice konkrétní teorie či obsahově významný výrok vědecké autority). U volně převzatých textů i doslovných citací musí být vždy řádně odkázáno na jejich zdroj. Převzetí cizích textů bez jejich řádného citování je považováno za plagiátorství. Parafrázované texty student doplňuje vlastním autorským textem, např. polemizuje s uvedenou teorií či srovnává dvě odlišné nebo protichůdné teorie.

Praktická část

Praktická část práce navazuje na ekonomické teorie představené v teoretické části práce. Jak u teoretické, tak i u praktické části práce je velmi důležité vybudování logické struktury. V praktické části musí být jasně vymezeno zkoumané období, oblast výzkumu a vývoj zkoumané problematiky, příp. její historie. Zkoumaná problematika dále zahrnuje právní rámec, institucionální zajištění a analýzu zkoumaného subjektu či procesu.

V praktické části práce musí být patrná autorova přidaná hodnota, což znamená, že samotný text, tabulky, výpočty, grafy atd. by měly být v převážné míře jeho vlastními výtvory. **Převzaté texty či tabulky, grafy a výpočty by měly být zastoupeny pouze minimálně.**

Přidaná hodnota práce má nejčastěji podobu autorova vlastního výzkumu, jeho analýz, statistických výpočtů, sestavení modelů, dotazníkových či jiných šetření, resp. aplikace nových nebo doposud opomíjených metod. V praktické části by měly být shrnuty vlastní poznatky či výstupy buď v závěru každé kapitoly, anebo sumárně v závěru praktické části jako celku.

Platí, že základním metodickým vodítkem pro navržení a zpracování praktické části je řešení a splnění cíle vytyčeného na počátku zpracování práce.

Závěr

Kapitola „Závěr" je strukturována podobně jako kapitola „Úvod". Závěr neobsahuje pouhé shrnutí studentových zjištění a poznatků, ale nabízí čtenáři jejich syntézu a rozbor klíčových výsledků práce. Výsledky zkoumání jsou také zasazeny do kontextu představených ekonomických teorií.

V první části „Závěru" se student zaměřuje na význam a aktuálnost zvoleného tématu; rozdíl oproti zadání či úvodu je v kvalitativní úrovni jejich uchopení – student je hodnotí na základě získaných znalostí a výsledků provedeného výzkumu.

Druhá část „Závěru" by měla obsahovat shrnutí nejdůležitějších poznatků z teoretické části práce. Student může vybrané teorie komparovat a srovnat jejich platnost v kontextu svého výzkumu.

Třetí částí kapitoly „Závěr" jsou dílčí závěry, výstupy a poznatky z praktické části práce. Student stručně a systematicky prezentuje výsledky svého zkoumání, provedených analýz, experimentů, šetření, srovnávání apod. V této části práce již není nutné opětovně představovat zvolené metody či detailně se věnovat metodologii, pokud to není záměrem samotné práce.

Čtvrtou částí „Závěru" je vyhodnocení naplnění stanoveného cíle práce. Student, pokud možno, objektivně vyhodnotí, co se mu ze stanoveného cíle podařilo či nepodařilo splnit. V případě, že autor pracuje s hypotézou, je na tomto místě uvedeno úplné znění hypotézy. Autor vyhodnotí, zda se hypotézu podařilo potvrdit či vyvrátit. Vyvrácení hypotézy je také cenným závěrem studentova výzkumu a je považováno za splnění cíle práce. V případě nenaplnění cíle práce má student uvést především objektivní důvody, jako jsou např. limitace spojené s aplikovanou metodou výzkumu, počet pozorování či absence spolupráce s klíčovými institucemi. Subjektivním důvodem může být značná složitost tématu, kterou student podcenil při vytyčení cíle práce na začátku zpracování.

Poslední částí „Závěru“ by mělo být konstatování autora, které další související problémové oblasti by bylo možno dále řešit nad rámec provedeného zkoumání, pokud by autor nebyl limitován zadáním a stanoveným rozsahem. Autor v této části rovněž může navrhnout nová témata, popř. související náměty na navazující akademické práce pro budoucí autory.

V závěru práce může být kombinováno užití minulého a přítomného času, např. „... *k další analýze byl využit vzorec, zkonstruovaný a charakterizovaný v kapitole XY. Z jeho aplikace vyplynulo, že proměnná ovlivňuje...*“.

Na tomto místě je třeba opět připomenout, **že pro vědecký styl práce je charakteristický neosobní způsob vyjadřování**, např. „... *v kapitole Nezaměstnanost je charakterizována nezaměstnanost, její dělení a vybrané způsoby měření...*“.

V případě, že **student formuluje vlastní názor či vyhodnocuje platnost vybrané teorie v kontextu vlastního výzkumu, je možné také využití 1. osoby jednotného čísla, která jasně označí studentovo osobní stanovisko.**

Přílohy

Do příloh patří podklady, které doplňují samotný text práce. Všechny přílohy musí být očíslovány a uvedeny v obsahu.

4.2 Formátování práce

Stanovené formátování práce:

- řádkování: 1,5
- velikost písma běžný text: 12 bodů
  - nadpisy: max. 24 bodů
  - názvy grafů, tabulek, obrázku, schémat – vkládat funkcí MS Word „Vložit titulek“ nad daný obrazec – velikost 12
  - zdroje pod grafem, tabulkou, obrázkem, schématem: 10 bodů
  - poznámky pod čarou: 10 bodů
- typ písma: Times New Roman
- zarovnání odstavce: do bloku
- odsazení prvního řádku odstavce: 1,25 cm
- mezery za odstavci: 6 bodů
- okraje stránky: 2,5 cm, levý okraj 3,5 cm

Práce má formát A4, text by měl být zpracován v textovém editoru (MS Word), doporučuje se oboustranný tisk. Hlavní text musí začínat na lícové straně (pravá strana v rozložené knize).

Na konci stránky nesmí zůstat nadpis kapitoly, grafu či tabulky, samostatná první řádka odstavce, ani slovo ukončené rozdělovacím znaménkem. Na konci řádku by neměla zůstat jednohlásková předložka a spojka, pomlčka, zkratka dvou anebo více slov. V rámci dělení slov není možné rozdělovat akademický titul, zkrácené jméno a příjmení, číslice a název počítaného předmětu, značky a jednotky.

Pro číslování stránek se používají arabské číslice uprostřed dolního okraje stránky. Nečísluje se titulní strana, prohlášení, poděkování, obsah, číslování začíná kapitolou „Úvod", ovšem počet stránek se počítá od titulního listu. Číslování kapitol a subkapitol by mělo být víceúrovňové v desetinném třídění. **Kapitoly „Úvod" a „Závěr" se nečíslují.** V případě, že jsou v textu BP či DP uváděny matematické rovnice a vzorce, je třeba je číslovat stylem, který je studentovi znám z učebnic matematiky.

V celém textu je nutno zachovat jednotnou grafickou úpravu. Není vhodné používat více druhů písma, lepší je kombinovat velikost, kurzívu a tloušťku jednoho typu písma. Jednotnou grafickou úpravu je nutno dodržet nejen ve vlastním textu, ale i u tabulek a grafů, což znamená, že u tabulek a grafů by mělo být použito stejné písmo jako u vlastního textu práce. Úprava nadpisů kapitol a subkapitol by měla být jednotná v celé práci.

Pro zvýraznění textu je vhodné používat umístnění na samostatný řádek, tučné písmo, kurzívu, změnu velikosti písma, velká písmena či vložení textu do uvozovek. Podtržení by mělo být použito pouze v opodstatněných případech.

4.3 Odkazy při citování, resp. parafrázování a uvádění literatury v závěrečném seznamu.

Aby se pisatel nedopustil plagiátorství (vydávání cizích myšlenek za své), je nutné při citaci či parafrázi dodržovat jistá **pravidla/normy**, které určují:

1) způsob označení citace či parafráze v samotném textu,

2) jaké náležitosti musí odkaz na zdroj obsahovat,

3) jaké náležitosti se musí uvést v závěrečném seznamu literatury u daného typu zdroje.

To vše je zapotřebí kvůli jednoznačné identifikaci zdroje informací i možnému ověření správné citace (či parafráze).

V současné době používáme na NF VŠE v zásadě dvě citační platformy:

- **ČSN ISO 690, resp. ISO 690-2** dostupná v tištěné podobě v knihovně VŠE Žižkov. Výklad a návody s příklady nabízí v elektronické podobě knihovna VŠE na https://knihovna.vse.cz/citace/.
- **Norma APA dostupná také na stránkách knihovny VŠE. Kromě samotného výkladu a příkladů této normy jsou zde uvedeny shody a rozdíly s ČSN ISO 690.** https://knihovna.vse.cz/citace-priklady/prehled-pravidel-pro-citovani-dle-apa-6-vyd-na-fph-vse/

Účinnost nabývá dnem vydání opatření.

doc. Ing. Miroslav Ševčík, CSc.
děkan NF VŠE v Praze